

MOŠČANSKA SKUPNOST

GLASILO OBO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE
OKTOBER 1963, LETO IV, STEVILKA 11

PIONIRSKA POTA ZAVODA ZA SOCIALNO DELO

Prizadevanje za močnejšo mrežo dobrih redniških družin

Zavod za socialno delo je rodila potreba. Mlad je še, vendar je že dokaj globoko prodrl v skrb in težave našega človeka. Zato smo se namenili posredovati našim bralcem stvari iz delovanja tega zavoda. Našega sodelavca je sprejela ravnateljica zavoda tovarišica Mira Virant-Jakličeva:

— Zavod je začel samostojno delovati 1. januarja 1962, ko smo se odcepili od oddelka za zdravstvo in socialno varstvo pri občinskem ljudskem odboru kot strokovna služba. Najprej smo prevzeli celotno delo mladinskega referata (nezakonska rojstva, razveze, posvojitve, rejniško službo, mladoletne prestopnike, vzgojno zanemarjene in ogrožene otroke ipd.), sedaj pa smo vključili v naše delo tudi odrasle, in sicer skrb za vsakogar, ki ima kakršnekoli težave v življenju — razen starih ljudi, za katere za zdaj še vedno skrbi socialno varstvo pri ObLO.

Na zavodu so zato redno nastavljeni 4 socialni delavci: psiholog in strokovni team za težje primere so honorarni sodelavci, na terenu pa smo povezani s prostovoljnimi socialnimi delavci pri krajevnih skupnostih.

Naše delo je individualno in strokovno poglobljeno. Smisel zavoda pa je tudi reševanje širše problematike, predvsem preventive. Zato tesno sodelujemo z DPM, LMS, SZDL, RK ipd. Zavod tako koordinira delo socialnega skrbstva; zato tudi organizira različna posvetovanja. Pred nedavnim je bilo n. pr. posvetovanje s patronažnimi sestrami moščanskega zdravstvenega doma. Če želite...

— Prosim!
— Ena od nalog zavoda je tudi skrb za organizacijo rejniške službe v občini. Novi zakon o rejništvu predvideva koordinirano delo z vsemi službami, ki skrbijo za otroke. In s patronažnimi sestrami smo se domenili, da bodo zdravstveno nadzorovale tako 51 otrok iz naše občine, ki so v rejji v tujih družinah, kot 49 otrok iz

Nadaljevanje na 8. strani

VPIS POSOJILA!

RAZPIS LJUDSKEGA POSOJILA ZA OBNOVO IN IZGRADNJO SKOPJA JE TUDI V NAŠI OBČINI NALETEL NA ŠIROKO RAZUMEVANJE.

SPODNJI POSNETEK PRIKAZUJE DELAVCE V KEMIČNI TOVARNI, KI SO VPISALI POSOJILU KAR MED DELOVNIM ČASOM. Z DOBRO VOLJO GRE NAMREČ TUDI TA OPRAVEK HITRO OD ROK.

FRANC TAURER, PREDSEDNIK OBČINSKE ZVEZE BORCEV IN UDELEŽENEC KOČEVSKEGA ZBORA ODPOSLANCEV, PRIPOVEDUJE O SVOJIH VTISIH Z ZASEDANJA

NAROD SI BO PISAL SODBO SAM

STRAN 6

PROGRAM OBČINSKE DELAVSKE UNIVERZE

ČESA VSEGA SE BOMO LETOS NAUČILI

Stran 3

ŠE NAJMANJ

28,000.000!

VPIS POSOJILA V NAŠI OBČINI JE V POLNEM RAZMAHU. PRVI REZULTATI NAM POVEDO, DA JE DO SLEJ VPISALO POSOJILU ŽE 9.300 DELAVCEV IN USLUŽBENCEV, KI SO VPISALI 71.799.000 DINARJEV. UDELEŽBA DELAVCEV IN USLUŽBENCEV JE PO PRICAKOVANJH ZELO VISOKA, PRAV TAKO VISOK JE TUDI VPISANI ZNESEK, TODA POROČILA IZ NAŠIH DELOVNIH KOLEKTIVOV. SOGLASNO GOVORE O TEM, DA SO POTREBNI POPRAVKI V ZGORNJI IN SREDNJI STRUKTURI DOSEDANJH VPISNIKOV. VSOTA SE BO VSEKAKOR SE POVEČALA, KO BO VPISALO POSOJILU SE PREOSTALIH 2000 DELAVCEV IN USLUŽBENCEV.

VPISOVANJE POSOJILA IZ SKLADOV DELOVNIH ORGANIZACIJ SE BO ZAČELO TE DNI. SKLEPI DELAVSKIH SVETOV O TEM SO ŽE OPRAVLJENI, ZATO JE PRICAKOVATI, DA BODO DELOVNE ORGANIZACIJE POHITILE SE BOLJ KOT SAMI DELAVCI.

TUDI NA TERENIH SE BO ZAČELO VPISOVANJE POSOJILA JUTRI ALI POJUTRIŠNEM. UPAJMO, DA SE BODO TUDI OBČANI NA NAŠIH TERENIH IZKAZALI TAKO, KOT DELAVCI IN DELOVNI KOLEKTIVI. ISTO VELJA SEVEDA TUDI ZA OBRATNIKE, KI SO DOSEDAJ VPISALI LE 40% OD PRICAKOVANEGA ZNESKA.

PRAVZAPRAV: DO PREDVIDENIH 100 MILIJONOV DINARJEV MANJKA SE VELIKO IN SE ZA MARIKOGA MED NAMI BI BILO LEPO, DA BI Z VPISOM POSOJILA POHITEL ALI VPISANI VSOTI PRIMAKNIL ŠE KAKŠEN TISOČAK!

MOŠČANSKA SKUPNOST

kronika

SKRB ZA ZDRAVJE

V skrbi za zdravje svojih članov sta UO in DS tovarne Emona sprejela sklep o nabavi predlagane opreme za ambulanto in sklep, da je preskrbeti še en prostor za bolniško sestro.

Dom družbenih organizacij v Kašlju

V Kašlju in okolici družbene organizacije doslej niso imele primernih prostorov niti za sestanke, toda — kot vidimo na sliki — bo teh nevedčnosti kaj kmalu konec. Poslopje, ki bo v prihodnje služilo družbenim organizacijam, že pod streho in bo verjetno nared že letošnjo zimo.

SREDSTVA ZA DEBELI RTIČ

Intertrans-Globus je organiziral nabiralno akcijo pod geslom: Dve uri zaslužka za mladinsko naravno zdravilišče Debeli rtič! Zbiranje sredstev še ni končano, vendar že sedaj kaže, da bo uspeh prav lep.

PRESEŽEN NAČRT

DS delovnega kolektiva podjetja Intertrans-Globus je pregledal polletno delo centrale in podružnic, delujočih po raznih krajih naše države in ugotovil, da so kar za 13 odstotkov presežli načrt podjetja.

USPELA EKSKURZIJA

Izobraževalni center tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode je nedavno tega organiziral uspešno ekskurzijo svojih delavcev iz proizvodnje v tovarno Iepenke Ceršak.

OSKARJI ZA EMBALAZO

Od 19 kar 3 jugoslovanske Oskarje za embalažo je prejela tovarna Saturnus na centru za napredek trgovine in embalaže. Ta uspeh je še lepši, če vemo, da je v konkurenci tekmovalo kar 81 modelov.

KRITERIJ ZA DODELITEV STANOVANJ V SATURNUSU

Stanovanjska komisija tovarne Saturnus je oblikovala kriterije za dodeljevanje stanovanj. Ti so: delovna doba v Saturnusu, v podjetju zaposleni družinski člani prosilca, zasluge v NOB, zasluge v političnem in družbenem življenju, invalidnost, odlikovanja, sodna odpoved stanovanja, pretečena doba od dneva vložitve prošnje za dodelitev stanovanja, oddaljenost od tovarne, kakovost dosedanjega bivališča, bolnik ali stara oseba v družini, neugodni psihični vplivi, prizadetost pri delu in ostali pogoji.

Pred akcijo

Prejšnji petek so se zbrali predsedniki krajevnih organizacij SZDL in tajniki ter predsedniki krajevnih skupnosti naše občine in razpravljali o deležu Moščanov pri posojilu, ki naj pospeši ublažitev posledic katastrofalne nesreče in omogoči začetek sistematične gradnje novega Skopja prihodnjega pomlad. Večina novega Skopja naj bi bila namreč zgrajena v prihodnjih petih letih, tega pa ne bodo zmogli sami Skopjanci ali Makedonci. Nujno je torej, da prispeva vsak od nas po svojih močeh. Novo Skopje bo tako res postalo mesto jugoslovanskih narodov, mesto mednarodne solidarnosti.

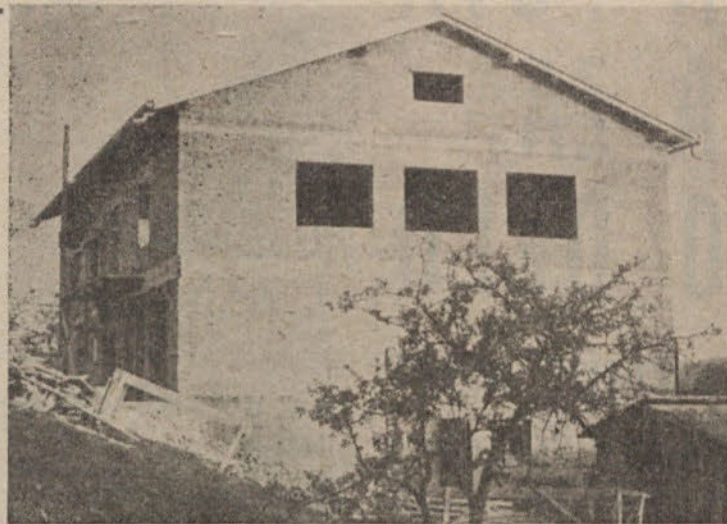
V uvodnih besedah je naglasil predsednik občinskega odbora SZDL naše občine tov. Jože Cvetkovič, da že dosedanja pomoč Skopju ni bila majhna. Spomnimo se, da je sledila v prvih urah po katastrofi. Prav gotovo je dokaz velike socialistične in humanistične zavesti. Zato upam, da se bodo vsi tudi sedaj odzvali hitro, sistematično, prožno. Doslej so zbrali jugoslovanski narodi za porušeno Skopje okoli 7 milijard dinarjev, kar predstavlja okoli 2% do zdaj ugotovljene škode. Pomoč od zunaj znaša tudi približno tolikšno vrednost. S posojilom pa bomo pokrili okrog 6-7% škode. Tako bi mimo začetnih, nujno potrebnih akcij dosegli med drugimi tudi to, da nobenemu Skopjancu ne bi bilo treba prezimovati v zemljankah.

Potem ko je tov. Cvetkovič posredoval planirane deleže kolektivov, proizvajalcev, delovnih kmetov, gospodinj, upokoencev, svobodnih poklicev in obrtnikov v zveznem, republiškem in okrajnem merilu, je ugotovil, da bi lahko občani naše občine zbrali najmanj 100 milijonov dinarjev ljudskega posojila. To bi bila realna pomoč ne samo težko prizadetemu Skopju, temveč tudi posebna oblika varčevanja za vsakega našega občana in še nazadnje tudi prispevek k ohranjanju stabilnosti našega dinarja.

Posojilo bomo sicer lahko vpisovali domala mesec dni, vendar je uspeh akcije odvisen od čimhitreje mobilizacije vseh kombiniranih sil, s čimer bo ustvarjeno kontinuirano vzdušje zavesti in hitre akcije. Pri tem je predvsem pri sluhni terenu, vsklajevati njegov glas z odgovornimi forumi in ne prepustiti nobene prilike stihiji.

Nosilec najširše akcije je socialistična zveza. Omogočila bo, da bodo lahko občani vpisovali posojilo po krajevnih skupnostih ali na pomožnih vpisnih mestih stalno, celodnevno, ali samo dopoldne ali popoldne ali le nekaj dni v tednu — pač prilagojeno terenu, občanom in njih možnostim. Prav tako bo tudi politična priprava: 25. septembra se odpro vpisna mesta s 3 članskimi komisijami, izrabiti pa je vsako priliko, tudi individualno ali kjerkoli, da bo akcija hitra in uspešna.

V razpravi so prisotni opozorili n. pr. na jesenske izdatke — toda možnost 6-mesečnega vplačevanja posojila v obrokih omogoča vsakomur, da lahko n. pr. vpiše večji znesek, vplača pri vpisu prvi obrok, potem pa pač v pol leta prinese preostalo takrat, ko to zmore. Vsekakor pa mora biti posojilo vplačano do spomladi, ker bo takrat treba začeti s sistematično gradnjo v Skopju. Nasploh razprava ni bila dolga — prisotnim je bilo jasno, da je treba pomagati, mobilizirati, ne čakati.

NAGRADE ZA DELAVCE

DS podjetja Intertrans-Globus je sklenil, da bo podjetje nagrajevalo delavce, ki bodo v podjetju dosegli upokojitve, če so bili v njem zaposleni vsaj 5 let. Nagrada se bo gibala med 50 in 150 odstotki mesečnega prejemka, glede na leta zaposlitve.

DS podjetja Intertrans-Globus je sprejel sklep o povračilu stroškov za prevoz na delo in nazaj. Podjetje bo priznalo prevozne stroške nad 600 dinarjev vsakomur, ki stanuje več kot poldrug kilometer km od stalnega delovnega mesta. Če se vozi delavec na delo z lastnim vozilom, bo veljala za

obračun potnine razlika med najcenejšim javnim prometnim sredstvom, ki bi ga lahko delavec uporabljal, in 600 dinarji; kjer pa javnega prometnega sredstva ni, bodo obravnavali povrnitev stroškov na osnovi kilometrijskih tarif 2. razreda potniškega vlaka.

Število prebivalstva se je s preseljevanjem povečalo v zadnjem mesecu za 0,33%. V območje občine Most se je priselilo 201, odselilo 90, v Polju priselilo 62, odselilo 56, v Dolškem sta se priselila dva, odselil pa en prebivalec.

V službo brez zajtrka!

Vzhodni predel Novih Jarš — med Smartinsko, Jarško in Kodrovo cesto — pa tudi vse ulice v bližini že nekaj mesecev razmišljajo, kako urediti jutranjo preskrbo z mlekom tistim občanom, ki odhajajo navsezgodaj na delo.

Nekoč je poslovala v Kodrovi ulici mlekarna, ki je bila odprta vsak dan dovolj zgodaj, vendar je bila pred nekaj meseci ukinjena, prodajo mleka pa so prenesli v trgovsko poslovalnico Mercatorja na Smartinski cesti. Ker to trgovino odpirajo v rednem poslovnem času, torej šele ob 7. uri zjutraj, ostaja večina prebivalcev tega predela brez zajtrka, zakaj ob tej uri morajo biti že domala vsi na svojih delovnih mestih, mleka pa do te ure ni moč dobiti.

Morda bi kdo pripomnil, da bi si lahko nabavljali mleko dan prej, vendar je lahko vsakomur jasno, da je zdravju koristnejše sveže mleko.

Krajevni odbor SZDL in drugi činitelji terena Nov Jarš so naprosili podjetje Mercator, naj bi poslovalnico na Smartinski cesti odpirali za prodajo mleka vsaj ob 6. uri, če ne prej, da bi morda tako zasilno rešili ta pereči problem. Najbolje pa bi bilo, da bi v Jaršah čimprej spet odprli mlekarno in bi tako zadostili vsem potrebam prebivalcev, odpadlo pa bi tudi povsem upravičeno negotovanje!

EDINSTVENA SOLA

Za mednarodno špedicijo pri nas še nimamo šol. Zato so v podjetju Intertrans-Globus sklenili, da bodo že med šolanjem seznanili z delom v podjetju bodoče absolvente ekonomske šole, ki ima vsaj delno podoben profil izobrazbe. Tako je bilo že letos na praksi v tem podjetju 16 dijakov in dijakinj 2. letnika omenjene šole. Vsi praktikanti so se v enem mesecu seznanili z delom v vseh najvažnejših oddelkih mednarodne špedicije in skladišča, da si bodo lahko prihodnje leto že izbrali najustreznejša delovna mesta, oziroma da se bodo po diplomu lažje odločili za delo v mednarodni špediciji.

V NOVIH JARŠAH NAROČNIKI ZA MOŠČANSKO SKUPNOST

Krajevni odbor SZDL Nove Jarše je na svoji seji 25. septembra med drugim razpravljal tudi o tem, kako bi med prebivalce Novih Jarš čimbolj razširili naše glasilo Moščanska skupnost. Na predlog nekaterih odbornikov so se zedinili za skupno akcijo, pri teri naj bi odigrali pomembno vlogo ulični poverjeniki SZDL. Ti bodo zbrali naslove prebivalcev, ki naj bi postali naročniki Moščanske skupnosti in bi prejeli glasilo na domove. Menda je ta primer spodbuden tudi za druge terene, da bi tako naše glasilo našlo pot v vsako družino. Posnemajte in sodelujte!

Na isti seji je odbor SZDL sklenil organizirati vpis ljudskega posojila za Skopje v nedeljo, 29. septembra in je takoj razposlal vabila. Rezultati vpisa ob času poročanja — list je šel že poprej v tisk — še niso znani.

KORAK K OSVOBOJENEMU DELU

V Saturnusu resno razpravljajo o modernem načinu normiranja in sicer o študiju gibov oziroma standardizacije delovnih mest — časov.

Če ji mbo uspelo uresničiti vse te načrte, bodo v prihodnjem letu lahko povsem zadovoljni. Seveda pa je premnoga misel ostala še neuresničena, a vsega naenkrat narediti se pač ne da.

STROGO IN VZGOJNO

Organi LM iz Most so septembra v zasilnem samskem domu SGP Graditelj na Smartinski cesti zalotili skupno sezonskih delavcev pri svojevrstnem opravlilu. Igrali so prepovedano hazardno igro »ajne« in je eden od njih izgubil pri tem ves mesečni zaslužek. Ponočni igralci, ki so vrh tega še kalili nočni mir v domu, so bili občutno kaznovani. Sodnik za prekrške jih je obsodil na denarne kazni od 5.000 do 25 tisoč dinarjev, poleg tega pa jim je bil zaplenjen ves pri igri najdeni denar. Vsekakor je bila takšna strogost, spričo vse večjih pojavov kriminala in nedovoljenih početij v Ljubljani, povsem na mestu!

MOŠČANSKA SKUPNOST TE VABI K SODELOVANJU! O VSEH PROBLEMIH, S KATERIMI SE SREČUJEŠ NA SVOJEM DELOVNEM MESTU ALI NA TERENU NAM PIŠI NA NASLOV MSK, OB LJUBLJANICI 42. LAHKO PA NAM TUDI TELEFONIRAŠ IN SICER VSAK PETEK OD 11. DO 13. URE NA TELEFON 37-990.

OBČINSKI STRELSKI ODBOR LJUBJANA MOSTE-POLJE
PRIREJA 13. OKTOBRA OB 9 ZJUTRAJ

TRADICIONALNI PATROLNI TEK

ZA POKAL NARODNEGA HEROJA BINETA GRAJZERJA
TEKMOVANJE BO V BIZOVIKU S STARTOM IN CILJEM PRED KINOM V ZGORNJI HRUŠICI. V PRIMERU IZREDNO SLABEGA VREMENA 20. OKTOBRA OB ISTEM ČASU.

PRIJAVE OD 8,30 DALJE NA STARTU.

ŠPORTNIKI, UDELEŽITE SE TEKA V CIMVEČJEM STEVILU!

OBČINSKI STRELSKI ODBOR
LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Česa vsega se bomo letos naučili

SOLA ZA ODRASLE, TEČAJI, SEMINARJI

OBŠIREN PROGRAM DELAVSKE UNIVERZE — VSE V POVEZAVI Z GOSPODARSKIMI ORGANIZACIJAMI — NAŠEMU PREBIVALSTVU JE TREBA NUDITI ČIMVEČ

Delavska univerza občine Moste-Polje je tudi za sezono 1963-64 pripravila dokaj zajeten program svojega dela in pri tem posvetila svojo pozornost zlasti najaktualnejši problematiki, ki postavlja pred vse občane, še posebej pa pred gospodarske organizacije, številne odgovorne naloge.

Seveda nas zanima predvsem, kaj ima delavska univerza najprej v načrtu, se pravi, s kakšnimi akcijami bo začela že v oktobru, kako daleč so priprave in kdaj naj bi začeli s predvidenim delom.

Ni bil odveč obisk pri upravniku DU tov. Marjanu Pičulinu, ki nam je radevolje pojasnil vse potrebno, obenem pa poudaril, naj bi pri prizadevanjih te pomembne občinske kulturnoizobraževalne ustanove sodelovali domala vsi občani in člani delovnih kolektivov. Le tako bo namreč mogoče uresničiti vse zamisli, ki bodo prav gotovo v vsesplošno korist nadaljnji krepitvi kulturne in gospodarske moči v našem pretežno industrijskem predelu Ljubljane.

SOLA ZA ODPASLE ZE 1. OKTOBRA

V najbližji prihodnosti so pred DU naslednje naloge: šola za odrasle, seminar za izdelavo statuta v gospodarskih organizacijah, tečaj za tuje jezike, seminar za nove člane občinskih odborov, pripravljane kadra za politično šolo ter splošna obrambna vzgoja prebivalstva.

Med prvimi je začela z delom — 1. oktobra — šola za odrasle, ki je s svojo dejavnostjo letos stopila že v četrto leto obstoja. Le-ta je namenjena vsem zaposlenim odraslim ljudem, ki nimajo dokončane osemletke, a je to dolnilno šolanje pomembno za nadaljnje njihovo izobraževanje na delovnih mestih — tanje v industriji kot v kmetijstvu —, ker si brez dokončane osemletke ne morejo pridobiti potrebne kvalifikacije oziroma prekvalifikacije.

Ta šola ima dve stopnji, od katerih vsaka traja 6 in pol mesecev in jo delavska univerza organizira skupaj s popolnimi osemletkami v Mostah in Polju. Poučujejo učitelji teh šol, ki imajo precej zaslug, da se je doslej izšlo vsako leto po 150 do 170 ljudi. Uspeh je bil doslej vselej zadovoljiv, zanimanje pa vedno precejšnje. Tudi letos pričakujejo dokajšnjo število slušateljev, ki si žele dopolniti izobrazbo.

Ob istem času kot šola za odrasle, se bodo začeli tečaj za angleščino in nemščino, kjer si začetniki pridobijo osnovno znanje, da lahko kasneje obiskujejo intenzivne tečaje za dopolnitev znanja v teh jezikih.

Tov. Pičulin je dejal, da je bil prejšnji let obisk večji, ker je prevladovala nekakšna »moda« za učenje teh dveh jezikov, sedaj pa obiskujejo tečaje le tisti, ki jim je ta ali oni tuji jezik nujno potreben.

POMOČ PRI IZDELAVI STATUTOV

Javna tajnost je, da tako v naši občini kot tudi drugod še marsikatera gospodarska organizacija ni začela z izdelavo osnutkov za statute, ki naj uzakonijo delo naših podjetij. Prav gotovo je torej vredna pohvale zamisel delavske univerze skupno z občinskimi sindikalnim svetom pripraviti seminar o izdelavi statuta. Ta seminar je predviden od 14. do 16. oktobra in naj bi trajal tri dni po osem ali devet ur. Obiskovali naj bi ga člani

določb, kar naj vsebujejo vsi statuti posameznih podjetij.

Nedvomno bodo gospodarske organizacije z zadovoljstvom sprejele to pomoč zlasti še tam, kjer imajo težave in pomanjkljivosti, ki jih ovirajo pri izdelavi statuta. Podjetja so že prejela okrožnice in imajo čas za prijavo do 10. oktobra.

ZA ČLANE ŠOLSKIH ODBOROV

V oktobru in novembru bodo v okviru naše občine izvoljeni novi šolski odbori. Ti ne bodo, ob vse večjih problemih našega šolstva, imeli nič kaj lahke naloge. Zatorej je tudi njim potrebna pomoč, ki jo bo nudila DU v sporazumu s svetom za šolstvo in občinskim odborom SZDL v obliki seminarja. Na tem seminarju, ki naj bi se začel novembra in bi bil na VI. gimnaziji v Mostah ter v novi šoli v Polju, bodo obdelali novo ustavo SFRJ, SRS in Zakon oz. osnovni šoli, decentralizacijo in način financiranja šolstva, načela vzgoje pouka v šoli ter decentralizacijo šolstva (vse skupaj v 12 urah), poprej pa bi udeleženci dobili potrebne teze, da bi bil seminar čim uspešnejši. Stroški za seminarja na obeh šolah znašajo 120 tisoč dinarjev, kril pa jih bo v celoti šolski sklad občine.

POLITIČNA ŠOLA

Tov. Pičulin nas je seznanil tudi s tem, da pripravlja delavska univerza program za

politično šolo pri občinskem komiteju ZKS. Šola bo imela dva oddelka. Prvi, z večernim poukom, bo začel delati 1. novembra, drugi, s strnjanim poukom, pa 15 dni kasneje. Namen te šole je vzgojiti zadostno število političnih delavcev za pomoč v družbenopolitičnih organizacijah na terenu in seveda tudi v delovnih kolektivih.

IN KONČNO OBRAMBNA VZGOJA

Onbrambna vzgoja prebivalstva je prav tako pomemben činitelj našega splošnega življenja in zato je pozdraviti spodbudno potezo delavske univerze, ki je tudi temu problemu posvetila svojo pozornost. Program, ki ga je DU pripravila skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami, je namenjen prebivalstvu naše občine nasploh, obravnava pa precej podrobno naslednje teme: obrambna sposobnost Jugoslavije, pogoji obrambe majhnih držav v sodobni vojni, problemi zaščite prebivalstva pred zračnimi napadi in obremenjenost prebivalstva z inonizirajočim sevanjem ter zaščita pred njim. Vsekakor zanimiva vsebina za vsakogar, še bolj pa poučna in potrebna za splošno vzgojo naših ljudi.

Vse to smo zvedeli ob našem obisku v prostorih delavske univerze na Zaloški cesti, kjer iz dneva v dan snujejo nove načrte za širjenje kulture in izobrazbe med občani naše občine.

Tone Bančič

NAJLEPŠA HVALA!

O uslužbencih podjetja SAP iz Ljubljane smo že nekajkrat brali pohvale glede njihove vpludnosti do potnikov pri avtobusnem prometu in nič čudnega ni, če so se na takšne vpludne odnose navadili še njihovi kolegi pri drugih delovnih enotah tega podjetja.

Opišem naj dogodek, ki sem ga sam doživel. Dne 19. avgusta sem se namenil na letni odmor, ki naj bi ga preživel v našem počitniškem domu ELES na Kravcu. Ob mojem prihodu na spodnjo postajo žičnice, ki jo ima v lasti to moščansko podjetje, me je blagajnik prijazno opozoril, da v našem domu menda ni nobenega prostora.

Ob prihodu v dom sem se prepričal, da se tovariši na spodnji postaji res ni zmotil. Kaj sedaj? Spomnil sem se, da imam za upravnika žičnice tov. Franja Kreačiča neko sporočilo in sklenil sem istočasno povprašati za nasvet, kje bi vsaj začasno dobil prenočišče. Zvedel sem, da v bližini našega doma gradi svojo planinsko kočico. Krenil sem tja in zares našel tov. Kreačiča. Poprosil sem ga za pomoč. Okleval ni nitit trenutek in že je našel rešitev. Posvetoval se je s svojim kolegom tov. Rutarjem in le-ta mi je na priporočilo tov. Kreačiča odstopil svojo sobo na zgornji postaji žičnice.

Tako sta mi oba tovariša s svojim razumevanjem pomagala, da sem lahko zadovoljen preživel svoj odmor v prijetnem planinskem okolju Kravca.

JGt ma.Hipoerrdgmhlwö
Ta njun lepi postopek potrjuje ugodno mnenje o uslužnosti in dobrih odnosih uslužbencev podjetja SAP

Tone Bančič

Pred kratkim je zbor volivcev krajevnih skupnosti Bizovik sklenil, da dvorano v bivšem združnem domu, ki je služila kulturnim prireditvam in Delavsko-prosvetnemu društvu Svoboda, prepusti tovarni Pletenina. Takoj nato so se dela na adaptaciji dvorane v industrijski obrat začela in so zdaj že v polnem teku.

Odločitev zbora bizoviških volivcev načelno seveda ne prenese nobenega ugovora, ker ima zbor volivcev kot najdemokratičnejša oblika delovanja na terenu vse pravice odločanja, pomudimo pa se lahko ob dejstvih, ki so to odločitev narekovala. Dvorana pravzaprav ni bila dograjena in je propadala iz dneva v dan, za njeno dograditev pa bi Bizovičani potrebovali 20 milijonov dinarjev, katerih se niso mogli nadejati z nobene strani. DPD Svoboda je v Bizoviku že dalj časa obstajala samo še formalno in praktično torej dvorane sploh ni potrebovala. Na združnem domu, ki je bil sicer v glavnem zgrajen z udarniškim delom, je ostalo 800.000 dinarjev dolga, ki ga bizoviška Svoboda — preobremenjena z izdatki za vzdrževanje dvorane nikakor ni mogla plačati. Pletenina je ta dolg plačala in dobila objekt v svoje roke, po neki nepisani pogodbi pa je dolžna v svojem novem industrijskem objektu — šivalnici konfekcije — zapo-

sliti vsaj 15 bizoviških deklet. Dvorano za kulturne prireditve pa bodo imeli Bizovičani tako in tako v bližnji Hrušici.

Iz navedenih dejstev je moč sklepati, da je odločitev zbora volivcev o prodaji dvorane narekovala predvsem gospodarska nuja in nič drugega. Toda že nekoliko bližnje poznavanje bizoviške krajevnih skupnosti pokaže, da temu vendarle ni čisto tako. Bizovik ne sodi v pasivnejše kraje in zaslužek v njem ni nikakršna redkost, saj leži blizu moščanskega industrijskega bazena, v njegovi neposredni sosesčini pa delujejo kar tri tovrne — Totra, Zima in Papirnica Vevče, ki med drugimi zaposlujejo tudi žensko delovno silo. Poleg tega tudi Dom DPD Svobode v Hrušici, ki naj bi bizoviškim ljudem nadomestil izgubo dosedanje dvorane, služi le kino-predstavam in priložnostnim proslavam, medtem ko ostali kulturni domovi in telovadnice v tem predelu naše občine ubirajo isto pot: v nekdanjem telovadnem domu v Polju se je naselil obrat Izolita, Kulturni dom v Zadvoru je že dalj časa zaprt ter tudi tam DPD Svoboda obstaja samo še formalno, bivši dom TVD Partizana v Štepanji vasi, ki je služil tudi kulturnim namenom, je že dalj časa v lasti tovarne bonbonov in keksov Sumi... Novejša adaptacija kulturniških prostorov v Bizoviku v šival-

nico konfekcije ne izražata samo gospodarsko nujno, temveč tudi eno zakonitejših tendenc družbenega razvoja tako v občini Ljubljana Moste-Polje kot v Sloveniji nasploh.

Ta tendenca, ki je — povejmo kar takoj — ob prizadevanjih za socializem in socialističnega človeka zaskrbljujoča, postane še toliko otipljivejša in poraznejša z razvojnega vidika. Gradnja bizoviškega združnega doma se je začel leta 1948 in takrat so se Bizovičani lotili dela s takim da je mladinska četa za navdušenjem in veseljem, svoje prizadevanje udarniško delo dobila od takratnega okraja Ljubljana-okolica prehodno zastavico kot najboljše mladinske čete v o najst let pozneje — pa dvo-kraju. Danes — komaj petrana v Bizoviku sploh ni potrebna in ti isti mladinci, seveda že odrasli ljudje, ne najdejo ne časa in ne veselja za kakršnokoli kulturno-prosvetno delo. Do vratu tičijo v proizvodnji in seveda tudi potrošnji, ki jih zapira v ozek privatni svet, v katerem ne čutijo potrebe po kulturnem ali kakršnem koli drugem sodelovanju s soljudmi.

Zaključek se vsiljuje sam od sebe in je dokaj nedvsmiseln: naš družbeni razvoj poteka zadnje čase marsikje vse preveč enostransko in mimo razvoja proizvodnih sil, ki naj bi jutri ali pojutrišnjem krona-

le naša prizadevanja s socializmom, pozabljamo na vse ostalo. Pri tem si čisto sami spodkopujemo resničnejšo osnovo napredka. Ne drži namreč samo to, da lahko kultiviran človek tudi bolje in ustvarjalneje proizvaja, ampak tudi to, da si brez njegovega kulturnega razvoja ne moremo predstavljati socializma. Dosedanje kulturno-prosvetno delo je sodeč po naštetih dejstvih, verjetno res zastarelo in najbrž ne ustreza več današnjemu času in današnjim ljudem, toda sle jko prej bomo morali najti ustrežnejše oblike tega dela, če hočemo, da bo naš človek organsko rasel v celovitejši, socialističnega človeka.

NAŠI OBCĀNI ZA PORUŠENO SKOPJE

Vpisovanje posojila za pomoč in izgradnjo novega Skopja, ki je trenutno v polnem teku in je tudi v naši občini prineslo zavidljive rezultate, se nikakor ne sme izroditi v togo politično kampanjo. Več kot na dlani je namreč, da med nami ni človeka, ki bi se ne zavedal pomembnosti posojila in ki bi se vpisu kakorkoli izmikal. Zato nam vsestranska pripravljenost naših ljudi na pomoč omogoča, da vpisovanje posojila izpeljemo kar se da elastično.

Nikakor ne smemo zahtevati, da bi kar vsi ljudje v občini naše občine vpisali enak materialni delež, zakaj — če ostanemo v okvirih naše občine — hriboviti in siromašnejši predeli prav gotovo ne bodo zmogli materialno enako učinkovite pomoči kot premožnejši kmetje v ravninskem predelu naše občine, pomožni delavci ne toliko kot privatni obrtniki in kvalificirani delavci in strokovnjaki v naših obratih. Skoraj gotovo je, da bo levji delež vpisanega posojila v naši občini odpadel na gospodarske organizacije in proizvajalce, čeprav se seveda tudi v podjetjih ne smemo držati kar matematičnega pravila: vsakdo naj vpiše pet ali deset tisoč dinarjev posojila. Tudi tu moramo upoštevati višino mesečnih prejemkov, tako da lahko od direktorja podjetja upravičeno pričakujemo višji vpis kot pomožnega delavca — zlasti še zato, ker šest tisoč dinarjev preprosto delavcu pomeni prav toliko kot vodilnemu uslužbencu deset tisočaki in je torej njun moralni delež pri vpisu posojila povsem enak. Nekatera podjetja v naši občini so sicer že doslej vpisovala posojila po takem kriteriju in se odločila za 25 ali 50 odstotkov mesečnih prejemkov vseh zaposlenih, tako da je vpisana vsota rastle vzporedno z višino prejemkov in materialnega položaja. Toda v elastičnosti akcije gremo lahko še dlje. Posamezni del. kolektivi lahko med vpisovanjem posojila pretehtajo materialne možnosti slehernega člana kolektiva in ne zahtevajo prevelikih materialnih dajatev od članov, ki so trenutno zaradi bolezni v družini ali česa podobnega v hujši stiski. Zato pa lahko toliko več pričakujejo od tovarišev, ki so materialno stabilizirani in trenutno ne pogrešajo ničesar nujnejšega. Tudi naj bi upoštevali želje tovarišev, ki so sicer pripravljene vpisati to ali ono vsoto posojila, vendar zaradi trenutnih težav — skrbi za kurjavo, ozimnico in podobno — lahko vplačajo svoj znesek šele čez kakšen mesec.

Z eno besedo: vpis posojila naj poteka kar se da ljudsko in demokratično, zakaj naši ljudje so tudi tokrat pripravljene nesebično pomagati. Prav zaradi tega ne smemo zagrešiti nad njimi birokratizirane kampanje. Navsezadnje se vsako med našimi občani zaveda, da bo z vpisom posojila ohranil plačilno vrednost našega dinarja, s tem pa tudi relativno trdnost svojega lastnega materialnega položaja.

PAPIRNICI VEVČE V SVOJEM IN V IMENU DRUGIH

Namesto Emone zvišali znesek svojega posojila — Iz skladov 18 milijonov, med delavci nad 5 milijonov — Akcijo bodo še nadaljevali

Posebno zanimiv primer pri vpisovanju ljudskega posojila za Skopje je v naši občini pokazala tovarna celuloze in papirja Vevče-Medvode s sedežem v Vevčah.

Ze pred napovedanim prvim dnevom vpisa sta delavski svet in sindikalna podružnica določila pet vpisnih mest in seveda tudi pet komisij, da so lahko že zgodaj zjutraj 25. septembra začeli z delom. Najprej so imeli sestanke po ekonomskih enotah, kjer so delavcem razložili pomen in način vpisa ljudskega posojila, delavci pa so se odločili, da bodo vpisali najmanj 6-dnevni zaslužek kot pomoč prizadetemu Skopju.

O tem nam je povedal več podrobnosti predsednik glavne vpisne komisije tov. Ivo Avbelj, ki je med drugim dejal tudi tole:

»Kot rečeno, smo bili v našem precej obširnem kolektivu vsi za to, da bomo čimprej opravili vpis in podpisali čimvečje vsote, zato nam ni

bilo težko opraviti vseh formalnosti in takoj začeti z vpisom. Naše vpisne komisije so delale oba dneva od jutra do večera (zaradi izmenske službe), da je lahko že do 27. septembra zjutraj vpisalo posojilo skoraj 100 odstotkov naših delavcev.

S tov. Avbljem sva vzdrževala oba dneva telefonsko zvezo in sproti je poročal, kako poteka vpis. Prvi dan do 12. ure je vpisalo 514 delavcev 3.645.000 din., do konca dneva 680 delavcev 4.427.000 din., 26. septembra do 12. ure 782 delavcev 5.062.000 din., do zaključka vpisa pa skupaj 833 delavcev 5.340.000 dinarjev.

»Vpisna mesta smo tudi okrasili, da je bilo vzdušje čim bolj svečano, vmes pa smo doživljali primere, ko so nekateri znova prišli na vpisna mesta in zviševali prvotno vpisane zneske. Tudi ljudje, ki so sicer v bolniškem staležu, so prav zato prišli v podjetje, da so vpisali posojilo,« nam je nadalje povedal tov. Avbelj.

Zvedli smo tudi, da so posamezniki prispevali zelo lepe zneske, tako direktor tovarne tov. Vengust 42.000, direktor obrata Medvode tov. Jelen, sekretar tov. Novak in sekretar ZK tov. Pirc po 30.000, mnogo pa jih je vpisalo po 24.000, 20 tisoč, 18.000 dinarjev in podobno. V povprečju so dali delavci po 6.000 dinarjev.

Stanje ob vpisu se je torej občutno spreminjalo, ljudje pa so drug drugega spodbujali k večjemu vpisu.

In še ena zanimivost. Tovarna celuloze in papirja Vevče je prvotno iz skladov namenila manjši znesek, vendar ga je, da bi nekako »pokrila« tovarno Emone, ki je v težavnem položaju, dvignila in namenila iz skladov 18.000.000 dinarjev. Razen tega so tudi delavci prav zato vpisovali več, kot bi sicer.

Seveda vpisovanje v tovarni celuloze in papirja Vevče še ni končano. Posamezne vpisne komisije še niso razrešene svoje dolžnosti. Delovale bodo vse do roka, ki je določen za končni vpis. Vsi člani komisij so imeli 27. septembra sestanek, na katerem so se dogovorili, da bodo še vplivali na delovni kolektiv, da bi vpi-

sali posojilo vsi stodontno in povišali sedanjo skupno vsoto. Pri Vevčanih torej zlepa ni bilo tako živahno, po 15. oktobru pa bo v naš list treba najbrž napisati mnogo močnejšo končno številko vpisanega posojila za Skopje.

T. Bančič

TOPLARNA

750.000 din

V zvezi z vpisom ljudskega posojila za Skopje smo obiskali kolektiv Toplarne v gradnji, kjer so že prvi dan, 25. septembra, začeli in zaključili vpisovanje posojila. Ta majhen kolektiv, ki šteje le 40 ljudi, je uspel zbrati 750.000 dinarjev.

Povprašali smo predsednika sindikalne podružnice tov. Edija Vrčkovnika, kako je potekala akcija.

»Odbor naše sindikalne podružnice je imel v zvezi s posojilom izredno sejo 24. septembra in je sestavil vpisno komisijo, ki je takoj naslednji dan začela delovati na samostojnem vpisnem mestu. Svoje delo je, razumljivo zaradi majhnega števila kolektiva, lahko opravila v enem dnevu,« je v uvodu dejal tov. Vrčkovnik.

— Kako so člani kolektiva sprejeli vaše ukrepe?

»Brez pomišljanja smo se enotno odločili, da bodo prispevali čimveč, najmanj pa enkratni znesek — 25 % svojih osebnih obrokov, ki naj bi jih vplačali v šestih mesecih. Nekateri pa so se namenili odstopiti celo po 25 % od svojih mesečnih osebnih dohodkov.«

— Je bilo med njimi kaj izrednih primerov?

»Da, tudi takšnih ni manjkalo. Naknadno so nekateri zvišali prvotno vsoto vpisa na celotne mesečne osebne dohodke in več ter hkrati izjavili, da bodo posojilo vplačali v enkratnem znesku.«

— Zvedeli smo celo za zelo visoke zneske — ali to drži?

»Med vsemi člani kolektiva sta se najbolj izkazala tovariša Pich in inž. Kunc, ki sta vpisala vsak po 100.000 dinarjev.«

— Nameravate morda pomagati šen na kak drug način?

»Sodelovali smo, kot veste, že pri prvi akciji, takoj po potresu. V prihodnjih dneh pa bo naš kolektiv sklepal, če bi lahko in na kakšen način bi povečali svoj prispevek iz drugih lastnih sredstev. Bržkone bomo našli vire, ki bodo omogočili še naše nadaljnje akcije in povečali sredstva, ki so porušnemu Skopju nujno potrebna.«

Maloštevilni kolektiv Toplarne v gradnji je torej povsem razumel vpis ljudskega posojila za Skopje in se dobro izkazal.

T. B.

Sestanek DS v Saturnusu: enoglasen sklep o vpisu posojila tako delavcev in uslužbencev kot iz sklada delovne organizacije.

Kolinska: večja storilnost

Kolektiv Kolinske tovarne je sklenil povezati vplačevanje ljudskega posojila z uvedbo 42-urnega delavnika. Zaradi zanimive rešitve kako omogočiti uspešno in hitro pomoč, sem se oglašil pri sekretarju OO ZKS tovarišu Jožetu Kuhlju, da bi mi podrobneje razjasnil njihov primer.

— Tovariš Kuhelj, povejte, prosim, kdaj ste se začeli v vašem kolektivu pripravljati na vpis posojila?

Prve razgovore smo imeli že 20. septembra. Že takrat smo vedeli, da bodo člani našega kolektiva nesebično pomagali.

— Kaj ste pri tem najbolj upoštevali?

Zavedali smo se, da so osebni dohodki naših delavcev taki, da bi v jesenskem času, ko je največ izdatkov, ne prenesli dodatnih obremenitev. Zato smo že od vsega začetka iskali možnost, ki bi omogočila vsakemu posamezniku vplačati čimveč. Vemo namreč, da vsakdo izmed nas želi pomagati sočloveku v nesreči. Če pa povežemo vpisovanje ljudskega posojila s povečanjem produktivnosti in proizvodnje, dosežemo to, da zvečamo osebni dohodek posameznika in mu s tem olajšamo vpis. Večja proizvodnost tudi vpliva na večji dohodek, na boljše izpolnjevanje, na večje sklade itd.

— In rezultat te analize?

Soglasna odločitev članov kolektiva, da bomo vplačali posojilo v višini osebnega dohodka šestih delovnih dni.

— Prej ste omenili 42-urni delavnik. Kako boste povezali vpis posojila in krajši delavnik?

Če bomo uvedli skrajšani delavnik, bi po predvidevanjih delali samo eno soboto v mesecu. Po našem sklepu pa bomo delali dve soboti skozi šest mesecev. Osebni dohodek druge sobote bomo namenili za pomoč Skopju.

— Predvidevam, da sprejeti sklep ne ovira večje iniciative in požrtvovalnosti posameznikov.

Seveda ne. Sprejeta obveza

je samo najmanj, za kar smo se odločili vsi. Kdor pa želi in zmore — teh naj bi bilo kar se da veliko — lahko vpiše tudi več. Prepričani smo, da le dobra razlaga in tovariško prepričevanje navdušita človeka, da žrtvuje več, kot bi pričakovali.

— Koliko denarja boste predvidoma zbrali?

Sprejeta obveza in razpoloženje članov kolektiva zagotavlja, da bo skupna vsota preseгла vrednost dveh milijonov in pol dinarjev. Omenim naj še, da je delavski svet naše gospodarske organizacije sklenil prispevati še 20 % sredstev iz sklada skupne porabe. Peter Marn

PISI NAM KDAJ KOLI NA NASLOV MSK, OB LJUBLJANICI 42, TELEFONIRAJ VSAK PETEK OD 11. DO 13. URE NA ŠT. 37-990

Prizor iz slehernega našega delovnega kolektiva: delavci in uslužbenci vpisujejo posojilo za obnovo in izgradnjo porušenega Skopja.

IZOLIRKA MED PRVIMI VPISNIKI LJUDSKEGA POSOJILA

Prilagoditev produkcije

Podjetje Izolirka, ki proizvaja gradbeni in izolacijski material, je do sedaj zelo veliko pomagalo glavnemu mestu Makedonije. Takoj po nesreči so poslali v Makedonijo skupino strokovnjakov, ki je ugotovila, kakšna pomoč je bila takrat najbolj potrebna, da bi lahko začeli z obnovo porušenega mesta. In že so bili na poti v Makedonijo prvi vagoni gradbenega materiala. Se sedaj jih vsak dan pošljejo večje število.

V kratkem razgovoru je direktor podjetja tovariš Anton Nanut povedal, da se je izbira njihovih proizvodov zelo skrčila. Že od prvih dni po nesreči proizvajajo v Izolirki samo tiste predmete, ki so najbolj potrebni za obnovo in izgradnjo porušenega Skopja.

Zaradi tega so morali v nekaterih oddelkih uvesti drugo in tretjo izmeno že v drugi polovici avgusta. Tako delajo še sedaj.

— Katere izdelke proizvajate v največjih količinah?

Najbolj se je povečala proizvodnja stramitnih plošč, ki jih prej nismo delali v večjih količinah. Rabili bi najmanj še en stroj, če bi hoteli zadostiti potrebam po stramitu. Zelo veliko je povpraševanje po strešni lepenki in mineralni volni za toplotne izolacije. Bitumenske emulzije za gradnjo cestnišč v naseljih pa pošljemo dnevno tri do štiri vagone.

— Kako morete vendar proizvajati toliko večje količine?

Da lahko toliko in tako delamo, se moramo zahvaliti prizadevanju slehernega člana

kolektiva. Razumevanje in pripravljenost pomagata zdržati velike napore.

— Kakšen je bil odziv, ko ste zvedeli za ljudsko posojilo?

Kot rečeno, naši delavci že dva meseca delajo za porušeno Skopje. Sočustvanje ob nesreči in navezanost na Makedonijo sta verjetno večja kot drugod, saj ima naša gospodarska organizacija s Skopjem poslovne stike že od l. 1945. Naši delavci so to akcijo sprejeli z velikim razumevanjem. Kljub temu, da se že dalj časa trudimo, da bi omilili ugoslovansko nesrečo, smo sklenili vpisati posojilo v višini najmanj šestdnevnega osebnega dohodka.

— Ali ste pri postavljanju obvez posameznikov upoštevali še kakšne druge činitelje razen višine osebnega dohodka?

Upoštevali smo predvsem različne socialne in ekonomske činitelje. Na oceno resnične sposobnosti za vpis smo pazili predvsem pri članih, ki imajo nižje osebne dohodke. Človeško in tovariško pa je, da tisti, ki imajo večje dohodke in višji standard, vplačajo sorazmerno več, precej več kot oni z manjšimi.

— Gospodarske organizacije vpisujejo posojilo tudi iz skladov. Kolikšen znesek boste pa vplačali pri vas?

Prav v tem času obnavljamo in gradimo našo tovarno. Kljub temu dejstvu je DS sklenil, da naj se iz namenskih skladov vpiše 10 milijonov dinarjev posojila.

— Vam izpad tako velike vsote sredstev ne bo delal večjih preglavic?

Ne. Na istem zasedanju je DS svet sklenil, da bo treba izpad teh sredstev nadomestiti s povečano produktivnostjo in s povečano štednjo pri materialnih stroških. Posebno važno pa je, so poudarili člani DS, da strokovnjaki začno sedaj smejeje uvajati v proizvodnji različne izboljšave, da bi čimprej nadoknadili vpisana sredstva.

Kolektiv tovarne Izolirka uresničuje načelo, da je treba proizvajati več, če hočejo več dobiti, da bodo lahko več prispevali.

Peter Marn

DELOVNI LJUDJE NAŠE OBČINE!

KATASTROFALEN POTRES V MAKEDONIJI JE PRIZADEL NAŠE NARODE, PREDVSEM DELOVNE LJUDI GLAVNEGA MESTA SKOPJA. POLEG NENADOMESTLJIVIH ČLOVEŠKIH ŽRTEV JE NASTALA MATERIALNA ŠKODA, KI PO PRIBLIŽNIH OCENAH PRESEGA 300 MILIJARD DINARJEV. TO PA JE UDAREC, KI GA LAHKO UBLAŽI IN UBLAŽI SAMO VSA NAŠA SKUPNOST, VSI JUGOSLOVANSKI NARODI.

STORJENIH JE BILO ŽE MNOGO UKREPOV ZA HITRO IN UČINKOVITO POMOČ PRI OBNOVI PORUŠENEGA MESTA. EDEN IZMED TEH JE TUDI POZIV SLEHERNEMU OBČANU NAŠE DOMOVINE ZA VPIS LJUDSKEGA POSOJILA.

PREPRIČANI SMO, DA SE BO VSAK OBČAN ODZVAL POZIVU ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE IN PO SVOJIH MOČEH PRISPEVAL K IZPOLNITVI NAŠE OBVEZE, DA BOMO VPISALI

NAJMANJ

100 MILIJONOV DINARJEV

NAŠA POMOČ BO UČINKOVITA, ČE BOMO TO OBVEZO HITRO IZPOLNILI. S TEM BOMO POMAGALI UBLAŽITI KATASTROFO, KI JE ZADELA BRATSKO LJUDSTVO MAKEDONIJE IN MESTO SKOPJE.

POSOJILO KI GA BOMO VPISOVALI OD 25. SEPTEMBRA DO 15. OKTOBRA T. L. JE MOGOČE VPLAČATI V ŠESTIH MESEČNIH OBROKIH, ZAČENŠI S 1. OKTOBROM 1963, IZPLAČANO BO V 7 LETIH S 6 Odstotnimi obrestmi. POSOJILO JE POMOČ, PA TUDI POSEBNA OBLIKA VARČEVANJA!

OBČANI! DELOVNI LJUDJE NAŠE OBČINE!

Z VPISOM POSOJILA POKAZIMO NAŠO POLITIČNO ZAVEST IN SOLIDARNOST! NAJ NE BO MED NAMI NIKOGAR, KI BI NE NUDIL TOVARIŠKE ROKE TEŽKO PRIZADETEMU BRATSKEMU MAKEDONSKEMU NARODU!

**OBČINSKA SKUPSCINA IN
DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE
OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE**

TAKO IN DRUGAČE

V strojni delavnici tovarne Saturnus je bil 25. septembra sestanek za vpis ljudskega posojila. Razpoloženje prisotnih je bilo zelo ugodno, saj so soglasno sklenili, da bodo prispevali kar več mogoče. Le eden je bil proti. Ko bi se morali pogovoriti samo še o načinu vpisovanja, je vstal tovariš B. O. in dejal: »Jaz že ne bom nič dal, saj tudi družba meni ni nič dala.«

Zgodi se, da »družba nekemu nič ne da«, ali pa ne toliko, kot bi si želel. Marsikdo ne more izpolniti svojih želja. Toda vseeno je večina ljudi, ki so nesebično in takoj priskočili na pomoč že prve dni po nesreči. Veliko jih je, ki so vpisali več, kot bi bili mogoče sposobni. Gradnja hiše, popraviljanje stanovanja, ozimnica, krediti, otroci gredo v šolo; denarja je skoraj vedno premalo.

Mladi in stari Skopjanci se ne morejo ukvarjati s takimi problemi. Skrbeti morajo, da bi si zagotovili najnujnejše. Zima se približuje; pod šotori in v zemljankah je ne bo mogoče preživeti. Koliko jih bo čakalo naslednjo pomlad,

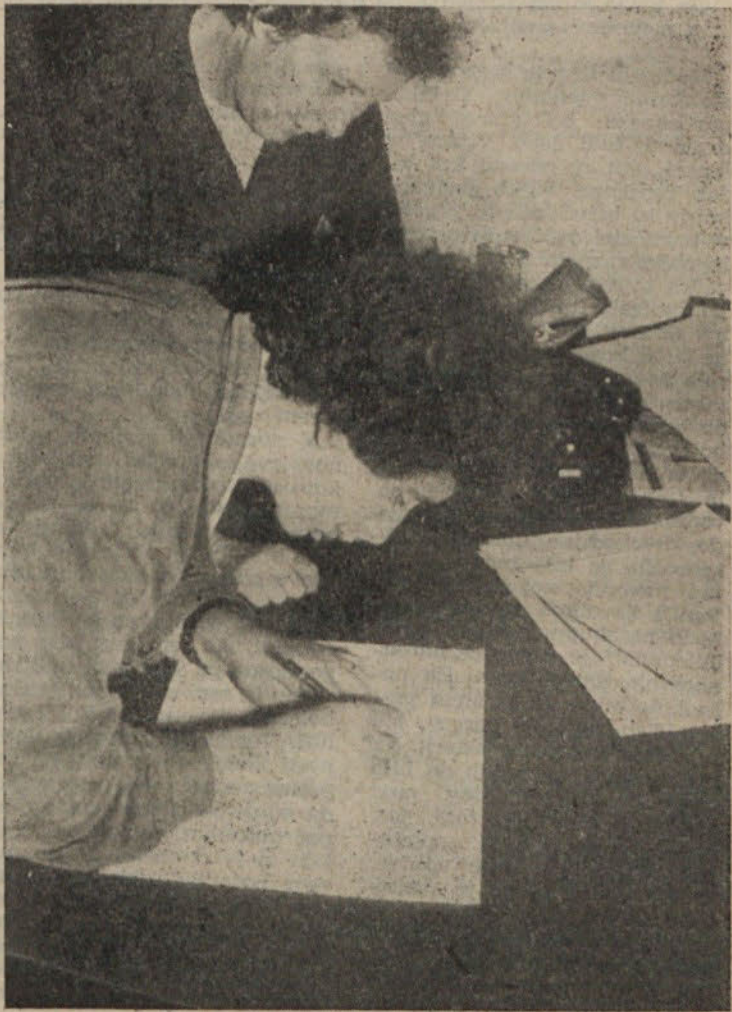
če jim ne bomo pomagali in jim nudili najnujnejšega, da bi si ohranili vsaj življenje.

Vam, ki ste že vpisali del osebni dohodkov — težko pa vendarle od srca —, pravim tole: »Tovariš B. O. je res v denarni zagači, ker žida hišo. Toda ali bi jo lahko sploh začel, če mu družba ne bi dala — delovni kolektiv Saturnusa — 600.000 dinarjev dolgoročnega posojila in če njegova žena od družbe — tovarne — ne bi dobila 300.000 dinarjev posojila!

Človek si! Praviš, da živiš v težkih pogojih. Vprašam te, če bi si jih lahko začel izboljševati če ti družba ne bi pomagala. Ko si začel reševati svoj problem, si imel streho nad glavo in topel kotic: prebivalci Skopja pa živijo v šotorih, nekateri si kopljejo zemljanke, da bi se zavarovali pred zimo.

Zakaj smo ljudje tudi sebični? Četudi je tovariš B. O. pozneje vplačal posojilo, v mojih očeh so vsa njegova dobra dejanja pomešana s spolzko hinavščino. Bolje bi bilo, da ne bi dal nič.

Peter Marn

Ob 20. obletnici Zbora odposlancev slovenskega naroda v kočevju

FRANC TAURER, PREDSEDNIK OBČINSKE ZVEZE BORCEV IN UDELEŽENEC KOČEVSKEGA ZBORA ODPOSLANČEV, PRIPOVEDUJE O SVOJIH VTISIH

NAROD SI BO PISAL SODBO SAM

Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda od 1. do 3. oktobra 1943 pomeni v zgodovini Slovencev eno velikih prelomnic. Tisočkrat ogoljufani narod hlapcev je že tretje leto z orožjem uresničeval Cankarjevo veliko misel: Narod si bo pisal sodbo sam!

Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda pa pomeni tudi novo stopnjo v razvoju narodnoosvobodilnega gibanja, saj je na eni strani uzakonil to, kar je bilo v oboroženem boju že doseženega, pa tudi sprejel sklepe, ki so preko drugega zasedanja AVNOJ dokončno uresničili tisočletni sen Slovencev.

Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju se je udeležilo 650 od 572 izvoljenih odposlancev iz vseh delov Slovenije. Prišli so tudi predstavniki Koroške in Primorske. Preko njih je spregovorila velika večina slovenskih delavcev, delovnih kmetov in inteligence, ne glede na nazorske razlike, v jasnem hotenju in volji: Proč s suženjsko preteklostjo, proč z okupatorjem, proč z vsako obliko tiranije! Kako velika, pa tudi realna je bila ta volja, je dokazal nadaljnji vsestranski napor Slovencev, ki je bil zmagovito zaključen maja 1945 z zmago oborožene revolucije, pa se nadaljeval in se nadaljuje v vseh povojnih letih obnove in zgraditve nove družbe.

Težak, neizprosni je bil ta boj. Mnogi od odposlancev, ki so prispevali svoj delež k temu, da je Kočevski zbor postal to, kar nam še danes pomeni, so v kasnejših letih tudi z življenji potrdili, kar so sklenili v Kočevju. Premnogi dragoceni borci so padli v boju in v letih graditve socializma. Prenehalo jim je biti srce, omahnile so jim roke, obmolknile ustnice. Zato so nam toliko dragocenejša besede prič tega boja, ki še danes žive med nami.

Uredništvo Moščanske skupnosti se zato zahvaljuje tov. Francu Taurerju, da se je ljubeznivo odzval povabilu in zapisal nekaj spominov, občutkov in razmišljanj ob 20. obletnici zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Za kasnejše rodove bo to zgodovina, zanj — kot za premnoge — pa je to del življenja, na katerega se vedno znova, rad in s ponosom spominja.

Kočevski Rog je skrival pod stoletnimi jelkami številne partizanske bolnišnice, med drugimi tudi lepo Vinico, v kateri sem se zdravil kot težak ranjenec. Kljub pomanjkanju in bolečinam je vladalo v bolnišnici veliko tovarišstvo in vedro razpoloženje. Posebno vedro in veselo je bilo, ko je kapitulirala Italija — kljub temu da smo dobro vedeli: vojne še ni konec in pasti bo morala še nacistična Nemčija. Ob takem razpoloženju smo dobili obvestilo, da je uspeh našega boja tako velik, da je potrebno organizirati državno oblast in predstavniško telo, ki bo vodilo boj slovenskega naroda do osvoboditve domovine. V sporočilu je bilo med drugim tudi navodilo, naj po vsej Sloveniji izvolimo poslance, ki bodo na skupnem zboru določili nadaljnje smernice narodnoosvobodilnega boja. Za našo bolnišnico, ki je štela preko 1000 ranjenih borcev, sta bila določena dva poslanca. Na predvolilnih sestankih je bilo izbranih 5 kandidatov, med katerimi sem bil tudi jaz. Menda je to bilo 24. septembra 1943, ko so bile volitve. Tričlanska komisija je vsakemu volivcu dala listek, kjer so bila napisana imena vseh 5 predlaganih kandidatov. Volitve so bile tajne; to so bile prve volitve v Sloveniji, na katerih so volivci tajno in brez pritiska volili svoje pred-

stavnike. Po končanih volitvah je komisija vpričo volivcev preštela glasove in ugotovila, da sva v bolnišnici izvoljena za poslanca sedaj že pokojni dr. Igor Lunaček in jaz. Tovarišem sem se skušal opravičevati, da so ostali kandidati boljši od mene, pa so mi odgovarjali: »Med najboljšimi, smo volili najboljše.« Takoj po volitvah sem dobil sporočilo, da se moram odpraviti na odhod na zbor odposlancev. Kje in kdaj bo zbor, tega dne še nisem vedel.

V normalnih prilikah pride novoizvoljeni odposlanec z lahkoto na prvo zasedanje parlamenta, zame pa so se začele neverjetne težave. V bolnišnici smo bili običajno ranjenci brez prave obleke, o obutvi ni bilo govora, ker so čevlje rabili partizani v borbenih enotah. Amputirano sem imel levo nogo, desno pa sem imel tudi ranjeno in sem zato imel strašne bolečine, ko sem poskušal hoditi. Vendar: dolžnost je dolžnost! Začel sem stopati na ranjeno nogo in se pripravljati, da odidem na zbor, kamor bo pač potrebno. Še sam ne vem, kdo se je domislil, da se moram potrebno obleči in tako sem dobil obvestilo, naj takoj grem v bolnišnico na Stale, kjer so mi naredili novo obleko. Dobil sem tudi nekoliko lepše berge — in pripravljen sem bil na pohod.

V jutranjih urah 1. oktobra

lovitost slovenskega ozemlja. Ta večer je sedaj že pokojni Boris Kidrič poročal o uspehih narodnoosvobodilnega boja od leta 1941 do kapitulacije Italije ter nakazal perspektive za nadaljnji boj jugoslovanskih narodov. Sedel sem poleg angleškega majorja Johnsona in premišljeval, kakšno krivico nam delajo Angleži in Amerikanci s tem, da priznavajo pobleglega kralja Petra in četnike, ki vodijo bratomorni boj in uživajo podporo Zahoda. Ponosen sem bil na vse, kar je bilo povedanega na zboru. Zato si nisem mogel kaj, da se ne bi javil k besedi in izpovedal svoje veliko zaupanje v narodnoosvobodilni boj in njegovo vodstvo. Hotel sem kot dolgoletni politični komisar govoriti zbrano in umirjeno. Vendar so mi dolgočasen aplavz, zbranih borcev, ki prelivajo svojo kri za svobodo in navdušenje nad veličino zbora, čisto zmedli in s solzami v očeh sem ganjen komaj zmogel nekaj stavkov.

Ko smo ob 4. uri zjutraj zapuščali dvorano, sem premišljal: Že bežen pogled v zgodovino našega naroda nam pokaže poskuse posameznikov ali skupin, ki so v zgodovini poskušali slovenskemu narodu dati orožje v roke, s katerim bi si priboril svojo nacionalno samostojnost. Tako je marčna revolucija leta 1848 našla naš narod nepripravljen in neodločen, da bi izbral nacionalno svobodo. Skupine naprednih Slovencev so poskušale povesti narod v boje, vendar je bil takrat med Slovenci še prevelik vpliv nazadnjaških krogov, posebno katoliške cerkve, ki je ljudi navajala k hlapčevstvu z izgovorom »Daj cesarju kar je cesarjevega, bogu pa, kar je božjega; boljše življenje te čaka na drugem svetu.«

Tako je slovenski narod ostal pod tujcem do konca prve svetovne vojne. Iz teh let pa je znanih nešteto poskusov upora proti Avstro-Ogrski in tudi v naši občini je prišlo do krajevnega spopada na Jančah, kjer so se napredni Slovenci spopadli z nemškimi »turnferajnom«, ki je iz Ljubljane priredil pohod na Janče.

Po končani prvi svetovni vojni je napredni del Slovencev pozdravil ustanovitev združene jugoslovanske države pod imenom SHS. Ta državna tvorba pa našim narodom ni prinesla tistega, za čemer so stremili naši napredni ljudje. Moščanski politiki s kraljem

Petrom na čelu so mislili najprej na svoje osebne koristi, na ostale pa so pozabili. V naši državi je zavladala beda. Politiški in generali so se udinjali tujemu kapitalu, ki je dejansko gospodaril v bivši Jugoslaviji.

Poleg ekonomske bede so narodi Jugoslavije tudi nacionalno bili zatirani in izigrani za ideale, ki so jih stoletja gojili vsi napredno misleči ljudje. Vendar je napredna misel za odpravo bede in enakopravnost narodov vse krepkeje tlela. Na čelu boja proti zatiranju in za pravice duhovnih ljudi je stopila komunistična partija, ki je v najtežjih okoliščinah in je z velikimi žrtvami vodila boj proti diktatorju ter pripravljala smernice za boj. Vsi zverinski uboji vladajoče klake proti komunistični partiji so bili brezuspešni zaradi odločnosti, s katero so komunisti stopali v boj. Ves propagandni aparat — od cerkvenih pridig do radia in časopisa — je blatil KP in strašil ljudstvo pred komunisti. Komunisti so bili ožigosani kot anacionalni elementi. Toda kaj se je zgodilo? Ko so Jugoslavijo aprila 1. 1941 napadli nacistična Nemčija, Italija in Madžarska, so komunisti šli braniti svojo domovino. Komunistična partija Jugoslavije je povedla naše narode v boj proti okupatorju in tako se je porodil vseljidski upor. Narodi Jugoslavije so goloroki šli v boj proti modernemu oboroženemu okupatorju ter izbojevali zmago, ki nam je omogočila, da se je danes sestal v Kočevju prvi parlament slovenskega naroda. Koliko tovarišev sem srečal na zboru, s katerimi sem se srečaval že pred vojno. Od leta 1922 so me kot mladince seznanjali z idejami Marxa, Engelsa in Lenina in mi začrtali pot, ki me je pripeljala na kočevski zbor. Sedaj že pokojnega Borisa Kidriča sem spoznal v zaporu leta 1933. Z Borisom Zihrlom sva nahitro preletela čase, ko sva bila v zaporu; prav tako s Francetom Sterletom. Spomnil sem se dogodka leta 1936, ko je Ivan Maček vodil ilegalni sestanek v zvezi z občinskimi volitvami v Polju. Razgovarjal sem se s sedaj že pokojno Angelco Ocepek o uspehih, ki jih je rodila naporena in z žrtvami posuta pot naprednih ljudi v bivši Jugoslaviji. Ponosen sem bil, da tudi moja prelita kri ni bila zaman.

(Nadalj. na 7. strani)

Iz skicirke Božidarja Jakca, udeleženca Kočevskega zbora odposlancev slovenskega naroda: zgoraj Boris Kidrič med govorom, spodaj Josip Vidmar in del odposlancev.

SE JE V MOSTAH Z NOVO ŠOLO SPLOH KAJ IZBOLJŠALO?

IZJEMEN POLOŽAJ DVEH SOSEDNIH ŠOL ZAHTEVA TANEK POSLUH

Da in ne! Osnovni šoli sta namreč spet samo dve, kakor sta bili v stari Jugoslaviji: Ketteja in Murna in Vide Pregarčeve. Pač zato, ker se je v nekdanjo osnovno šolo Maksa Perca vselila gimnazija. Premik za osnovne šole bo občuten šele ob dograditvi osnovne šole v Novih Jaršah, ki bo vključila del otrok šole Vide Pregarčeve, ta pa otroke z one strani Ljubljane, ki sedaj preko prometne Zaloške ceste in celo čez 2 železniška prehoda hodijo na Kodeljevo. Vendar bodo morali ti otroci tudi potem čez prometno ulico, namreč Pokopališko, in prav tako čez železnico; to pa je že star problem — vendar istočasno akutno nov in se vleče kot rdeča nit ter narašča, dokler ga nekega dne ne bodo rešili. Kakor hitro pa bo rešen, bo nemudoma sprožil nekega novega, ki se bo odprl še z večjo silovitostjo in nujnostjo. Vse po istem bridkolopem spoznanju: kadar že nekaj imaš, šele vidiš, kaj vse ti manjka!

PROBLEM VARSTVA OTROK PO POLETNEM ZATIŠJU SPET V OSPREDJU

Prosvedni delavci, ki delajo na osnovni šoli Ketteja in Murna, so samo del zagotovila za uspeh. Po anketi, ki jo je razpisala šola, je 150 otrok brez varstva v času, ko sta zaposlena oba starša. Poleg nešteti vzgoj. problemov pomeni tudi to predvsem pomankljivo kontrolo učenja doma in zaradi tega premalo domačega dela. Kontrola domačega učenja in uspešno izpolnjevanje domačih nalog pa sta

mladine soc. zveza in krajevna skupnost Kodeljevo 2 sobi v stavbi kina Triglav, kjer bi se približno 30-40 »osamljenih« otrok pod kontrolo pripravljajo na šolo, dobivalo kar zraven v že obstoječi varstveni ustanovi hrano, odhajalo od tod v šolo in se tudi po zaključenem pouku spet vračalo sem. Rešitev je namenjena le učencem najnižjih razredov, medtem ko bodo večje morali starši pošiljati v dom Angelece Ocepke, ki bo odprt v pozni jeseni. Prostori in rešitev ni najidealnejša, toda hvalevredno in olajšujoče je vsaj to, da se vendarle nekako rešuje.

STARE IN NOVE SKRBI OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA NA OSNOVNI ŠOLI KETTEJA IN MURNA

Domneva, da ima malo šol tako idealne pogoje za delo kakor šola Ketteja in Murna na Kodeljevu, bo nemara kar držala. Sama zase je, odmaknjena od hrupnega prometa in z zelenico od ene in druge ceste. Najbližje je park na Kodeljevu s športnimi igrišči Slovana, še bližja sosedba pa bo visoka šola za telesno vzgojo, ki bo odprta v oktobru. Po izgledu in po pomenu bosta to dve imenitni sosedbi, ki si bosta morali sosedske odnose tako urediti, da bosta druga od druge kar največ pridobili.

No, spoznajmo se z življenjem šole, ki jo že imamo in poznamo: Zrasla je na velikem, skoraj neokrnjenem prostoru. Ob neki priliki, ko sem morala prvič v staro šolo Maksa Perca, sta mi otroka rekla, da ni »kaj prida videti«, toda novo sta mi v začetku šol-

TUDI PRETESNA JE ZE

Ob otvoritvi je sprejela okrog 960 otrok, letos pa že 1020. (Število niha, kakor se menjavajo učenci v prehodnem domu na Kodeljevu). Šoli se pozna, da so se letos vselili stanovalci v stolpiče, bloke in vrstne hišice na Kodeljevu. To bo občutila tudi naslednja leta, ker Kodeljevo še ni zazidano. Toda šola je že v svojem tretjem šolskem letu morala v tretjo izmenjo. Prve razrede je vrnila v popoldanski čas od pol enajstih do tričetrt na dve. Tak pouk, ki ima neznosno plat, da je v učilnicah, ki so jih pravkar izpraznili predhodni razredi in jih takoj ob dveh spet napolnijo popoldanski učenci, je še okrnjen za 4 ure tedensko. To je pa že kar več kot en učni dan, ki ga imajo prvošolci. Šola si pomaga, da krpa četrto uro s telesno vzgojo, oziroma zdaj še z zadrževanjem zunaj. Telovadiljo pa največkrat kar v vežah, ker je tudi telovadnica prezasedena in tudi višji razredi izkoriščajo avlo za telesno vzgojo.

Morda še večji, čeprav ne tako širok, je problem 15 otrok, od teh 12 prav s Kodeljevega, ki jim je potrebna pomožna šola. Ta je ustanovljena v Polju in starši morajo sedaj svoje otroke spremljati v Polje in jih po končanem pouku hoditi tja zopet iskat. Prizadetost teh ubogih staršev je tako dvojna. Za rešitev te nadloge bi bila potrebna spet dva prostora, ki ju sedaj intenzivno iščejo. Pedagoške pomožne šole bi preskrbel zavod za posebno šolstvo. Želimo, da bi tudi ta dva prostora uspelo kmalu najti.

Novost, ki jo je šola v le-

ke, ki poučujejo v svojem razredu neke predmete in iste predmete še v paralelnem petem razredu. Tako si 4 razredničarke petih razredov dele dlo, dodatni predmetni učitelji pa poučujejo še angleščino, glasbo, telesno vzgojo, likovni in tehnični pouk. Prav zaradi take delitve dela je šola izdelala tak načrt, da bi imeli vsi peti razredi istočasno pouk, zato pa tudi vsi tretji in četrti razredi. Vendar so na prošnjo staršev to zamisel opustili. Razredničarke, ki bi ob pouku v istem turnusu kar hodile iz enega petega v drugega in tako naenkrat opravile svoje ure, morajo zdaj svoje delo cepiti in prihajati dopoldne in popoldne. Starši pa so zdaj seveda zadovoljni kajti če bi ostalo ob prvotni zamisli, nekateri svojih otrok ne bi srečali tudi ves teden.

Izvenšolska dejavnost v raznih krožkih je otežkočena zaradi prezasedenosti šolskih prostorov. Kljub dejstvu, da bi marsikateri otrok, ki je doma brez uspešne kontrole in se prepuščen samemu sebi potika po ulici, lahko v izvenšolski dejavnosti uspešno sodeloval, bo ta okrnjena vsaj tako dolgo, dokler se ne bo šola sprostila — to je z novo jarško šolo.

Dvorišča za šolskim poslopjem do letos niso izkoriščali, ker ni bilo urejeno, šola pa za ureditev ni imela sredstev. Ob letošnji gospodarski razstavi moščanskih podjetij pa so razstavljalci ta prostor uredili in šola je takoj prilagodila odmore, da bi tretjo uro pošiljala otroke na dvorišče za šolo. Osuplost, da bo morala dvorišče deliti z visoko šolo za telesno vzgojo? dokazuje bodisi to, da je bila slabo informirana ali pa da je sama preozko gledala na ta prostor.

Kakorkoli je že bilo, dejstvo je, da ne kaže ugotavljati, kdo je bil prej tu, kdo morda celo prej v načrtu, katerih uporabnikov je več in kdo te prostore bolj rabi, ker je za to pač prepozno. Po razdelitvenem načrtu bi naj ostalo šoli od razpoložljivih 34 metrov 16 metrov v dolžini ok. 100 metrov. Za šolsko telovadnico Ketteja in Murna pa bi ta prostor razširili morda za kakih 22 metrov. Za telovadnico bi torej šola morda le mogla urediti igrišča, ostali prostor pa bi uporabljala za zadrževanje otrok v odmorih. Dejstvo je namreč tako, da je ob visoki šoli premalo prostora za specializirana igrišča in jih nikjer drugje ne morejo urejati kakor prav na prostoru proti šoli Ketteja in Murna. Pravzaprav pa bi bila vsa ta igrišča, vključno z ureditvijo športnega parka Slovana, velika baza za vsestransko športno delovanje. Jasno, da bi vsaj ta športna igrišča v dokajšnji meri služila tudi osnovni šoli Ketteja in Murna in torej ne bi smela več čutiti, da je kakorkoli prikrajšana. Ob dobrih sosedskih odnosih bo imela prav ta šola edinstveno priložnost izkoriščati športne naprave, ki jih najbrž nobena druga šola nima, gojenci visoke šole za telesno kulturo pa bodo najbrž prav tako radi opravljali vzorne ure z učenci osnovne šole Ketteja in Murna. Če pomislimo, da ima ta šola samo eno telovadnico, ki je premajhna, nova šola pa bo imela kar tri in plavalni bazen ter športna igrišča na prostem, je samo želeto, da bi bilo njuno sodlovanje kar najtesnejše. Živa meja tako ne bi ničesar ločevala, temveč le delila prostor v prosta oziroma namenska športna igrišča.

PIONIRSKA POTA

Nadaljevanje s 1. strani

drugih občin, ki žive v rejniških družinah na področju naše občine. Zaskrbljujoča rast števila rejenčkov pa narekuje tudi preventivo. V materah je treba krepiti pozitivna čustva do otroka, prikazati jim je treba škodljive posledice odvojitve — in domenili smo se, da bo naša skupna skrb iskanje ugodnejših rešitev za mater in za otroka, kot je to rejništvo ali celo zavodska skrb.

Ce pa že pride do rejništva, je škoda tem večja, čim mlajši otrok je dan v rejo. Za duševno zdravje in razvoj otroka je namreč nujno toplo, intimno vzdušje. Če tega ne moremo ustvariti med materjo in otrokom, otrok počasneje reagira, dlje časa n. pr. moči in hoče biti nošen, odbija hrano, nemirno spi itn. To pa so vse vzroki za kasnejše motnje, ki pogosto vodijo do različnih prestopkov, nervoz in celo kriminalitete. Vse to lahko blaži dobra rejniška družina, ki naj bo po možnosti tako blizu matere, da ta lahko svojega otroka čimvečkrat obiše in tako omogoča njegovo vsestransko, predvsem pa tudi čustveno rast. Zato bi bilo treba misliti na organizacijo mreže dobrih rejničkov tudi na področju naše občine, kajti tako bo otrok dobil čimveč ljubezni in občutka varnosti, ne bo se čutil oškodovanega in prizadetega zaradi izgube ali zanemarjanja staršev, kar vse negativno vpliva na izoblikovanje njegove osebnosti in značaja.

Na gre nam torej samo za to, da bi bili izpolnjeni vsi pogoji, ki morajo odgovarjati novemu zakonu o rejništvu, temveč težimo predvsem za čim boljše, prijetnejše in tople odnose med rejnički in rejenčki, da bo otrok zadovoljen v telesnih, predvsem pa v čustvenih potrebah.

Patronažne sestre so se strinjale s temi ugotovitvami in so se podrobneje zanimale za novi zakon o rejništvu. To pa je tudi poročstvo za uspeh: v sodelovanju s čimveč službami, ki jim je neposredna ali posredna skrb naš otrok, bomo prav gotovo hitreje in uspešneje delali.

Tovarišici ravnateljici lepa hvala za ljubeznivost. Zavod je sicer mlad, vendar je že doslej kar krepko zaoral in se lepo uveljavil. Občani vedno pogosteje prihajajo k socialnim delavcem in ti jim posvečajo vedno več individualne pozornosti. Pa tudi nekatere delovne organizacije že vedo poklicati zavod — ta za informacijo, ona za nasvet glede socialnih problemov, ki nastajajo pri njih. Tako je že doslej zavod ne samo opravičil svoj obstoj, temveč dokazal, kako potreben je bil kot samostojna ustanova.

Skrbi, potrebe in težave so seveda tolikšne, da je naš prispevek le delček delovanja zavoda za socialno delo; o drugih pa bomo še pisali.

A M

Prizor iz slovesnosti ob začetku novega šolskega leta v šoli Kette-Murna.

vsem učencem potrebna od prvega do zadnjega leta osnovne šole. Problem vzgojno-varstvene ustanove, ki je bila sočasno z osnovno šolo planirana kot nekaj del šole, je čedalje nevdružnejši. Starši s Kodeljevega nimajo kam z otroki; takih staršev in samemu sebi prepuščenih otrok pa je z vsako novo vselitvijo več. Da bi vendarle nekoliko omilili pritisk staršev, ki nenehno sprašujejo in si žele take varstvene ustanove, preurejajo na pobudo društva prijateljev

škega leta 1961-62 pokazala s tistim samoumevnim navdušenjem mladih lastnikov, ki so tako srečni, da se ne zavedajo, s kakšnimi žrtvami so to šolo dobili. Starši, ki smo takrat previdno romali gor in dol po gladkih in velikih bleščočih vežah, smo razmišljali, če je sploh kdo od nas hodil v tako lepo šolo. — Danes, po treh letih, je šola še prav taka, le bolj domača. Tudi starši smo se je navadili, ni nam več prelepa, skratka — taka je, kot skoraj vse nove šole.

tošnjem letu uvedla, je predmetni pouk v vseh petih razredih. Uspeh bi se naj pokazal pravzaprav šele drugo leto, v tako imenovanem dozdajšnjem kritičnem šestem razredu. To je namreč razred, ki je v njem doslej učenec »padel« iz petega, kjer je imel samo enega učitelja, v absolutni predmetni pouk. Ta preskok je bil očitno prehud; razen slabih uspehov je vedno padla tudi disciplina. Z letošnjim šolskim letom pa imajo peti razredi svoje razredničar-

PIŠI NAM KDAJ KOLI NA NASLOV MSK, OB LJUBLJANICI 42, TELEFONIRAJ VSAK PETEK OD 11. DO 13. URE NA ŠT. 37-990

MOŠČANSKA SKUPNOST

Izdaja Obč. SZDL Ljubljana Moste - Polje — Odgovorni urednik Bogdan Sturm — Tisk CZP »Kočeviski tisk« Kočevje